

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح		رشته: ادبیات و علوم انسانی		راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: جامعه‌شناسی (۱)	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱				پایهٔ دهم دوره دوم متوسطه نظری			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir				دانش‌آموزان دبیرستان‌های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳			
ردیف	نمره	راهنمای تصحیح					
۱		الف) غ (ص: ۲۷) ب) ص (ص: ۷۴) پ) ص (ص: ۸۸) ت) غ (ص: ۱۰۱) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)					
۲		الف) ارادی بودن (ص: ۴) ب) کنش اجتماعی (ص: ۱۴) پ) قدرت اقناعی (ص: ۸۳) ت) فرهنگ فایده‌گرایی (ص: ۸۸) (هر مورد ۰/۵ نمره)					
۳	۲	الف) ۳- فرهنگ اساطیری- فرهنگ سکولار- عقلانیت ذاتی (ص: ۵۱ و ۵۳) ب) ۴- ساده‌زیستی- احترام به پدر و مادر (ص: ۵۷) پ) ۱- بعد جسمانی (ص: ۷۴) ت) ۲- در برخی جوامع غربی از تحصیل دختران محجبه جلوگیری می‌شود. (ص: ۹۰) (هر مورد ۰/۵ نمره)					
۴	۱	الف) ۴- فرهنگ (ص: ۲۳) ب) ۵- عقاید و ارزش‌ها (ص: ۷۳) پ) ۱- تعارض فرهنگی (ص: ۹۱) ت) ۳- خودباختگی فرهنگی (ص: ۱۰۲) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)					
۵	۲	الف) ارادی (ص: ۸) ب) اجتماعی (ص: ۱۱) پ) طبیعی به جهان اجتماعی (ص: ۲۶) ت) انتسابی (ص: ۸۸) (هر مورد ۰/۵ نمره)					
۶	۲	الف) ۱- رواج این دسته از کنش‌ها، عرصه را بر سایر کنش‌ها مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. ۲- قفس آهنین (ذکر یکی از این دو مورد کافی است). (ص: ۵۲) ب) با علم متناسب با همان لایه (ص: ۵۸) پ) دانش‌آموز، دانشجو، کارمند... (هر مثال ذکر شده توسط دانش‌آموز، در صورت داشتن سه ویژگی اکتسابی، اجتماعی و متغیر، صحیح است). (ص: ۶۸) ت) نشانهٔ این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد. (ص: ۷۷) (هر مورد ۰/۵ نمره)					
۷	۱	الف) ۱- انگیزه نداشتن اعضای جامعه برای تشکیل خانواده و حفظ آن ۲- ترجیح زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی (ذکر یک مورد کافی است) ب) تعارض فرهنگی (ص: ۹۶) (هر مورد ۰/۵ نمره)					
۸	۱	الف) بازتولید هویت اجتماعی (ص: ۷۹) ب) از خودبیگانگی حقیقی یا از خودبیگانگی فطری (ص: ۱۰۶) (هر مورد ۰/۵ نمره)					
۹	۱	الف) روابط و مناسبات خانوادگی و خویشاوندی ب) آموزش، مشاوره و اطلاع‌رسانی (ص: ۱۱۸) (هر مورد ۰/۵ نمره)					
۱۰	۱	الف) جهان اسلام هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جستجو می‌کند. یا اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌شود. (ذکر یکی از این دو مورد کافی است). (ص: ۱۱۳) (۰/۵ نمره) ب) نظریه پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فرا خوانده‌است. (ص: ۱۱۳) (۰/۵ نمره)					
۱۱	۱	در جهان اجتماعی، بعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها اهمیت بسیاری دارد. در این رخداد برای کشورهای نفت خیز، بعد عینی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت؛ (۰/۵ نمره) ولی بعد ذهنی و معنایی آن مفقود بود و صاحبان آن کشورها از اهمیت نفت و وضعیت کشورهای صنعتی و نیاز ضروری آن‌ها به نفت اطلاع کافی نداشتند. (ص: ۳۲) (۰/۵ نمره)					

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: جامعه‌شناسی (۱)		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح		مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		
پایهٔ دهم دوره دوم متوسطه نظری				تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱				
دانش‌آموزان دبیرستان‌های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳				مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir				
ردیف	راهنمای تصحیح						نمره	
۱۲	<p>(دربارهٔ هر دیدگاه، اشاره به یکی از موارد زیر که نشان‌دهندهٔ تفاوت با دیدگاه دیگر باشد، کافی است.) دیدگاه الف:</p> <p>۱- عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همهٔ جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند.</p> <p>۲- آن‌ها جهان‌های اجتماعی را شبیه یک نوع موجود زنده و تفاوتشان را همانند تفاوتی که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود پیدا می‌کند، می‌دانند.</p> <p>۳- این جامعه‌شناسان نگاه خطی به تاریخ بشر دارند و جهان‌های اجتماعی را دارای تاریخ؛ یعنی سرگذشت و سرنوشت یکسان می‌دانند.</p> <p>۴- از نظر آن‌ها جهان‌های اجتماعی در طول هم قرار می‌گیرند و در این مسیر واحد، جوامع مدرن پیشرفته‌تر و جوامع دیگر عقب‌مانده‌اند و باید جوامع پیشرفته را الگوی خود قرار دهند. (۵/نمره) (ص: ۴۲)</p> <p>دیدگاه ب:</p> <p>۱- در مقابل عدهٔ دیگری از اندیشمندان اجتماعی معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. این اندیشمندان اجتماعی، جهان‌های اجتماعی را در عرض هم قرار می‌دهند.</p> <p>۲- در این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی تاریخ متفاوتی دارند و هیچ‌یک با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهند فقط با روابط متقابل می‌توانند از تجربیات و دستاوردهای یکدیگر استفاده کنند.</p> <p>۳- آن‌ها جهان‌های اجتماعی را شبیه موجودات متنوع می‌دانند و بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند. (۵/نمره) (ص: ۴۳)</p>						۱	
۱۳	<p>الف) جامعه‌پذیری (۲۵/نمره) و کنترل اجتماعی (۲۵/نمره) (ص: ۸۴) ب) در مواردی همگانی و به عهدهٔ همهٔ افراد جامعه است (۲۵/نمره) و در برخی موارد وظیفهٔ سازمان‌های رسمی و حکومتی است. (۲۵/نمره) (ص: ۸۴)</p>						۱	
۱۴	<p>علل درونی تحولات فرهنگی یا به ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد و اعضای جهان اجتماعی مربوط می‌شود، (۵/نمره) یا به کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی باز می‌گردد. (۵/نمره) (ص: ۹۷)</p>						۱	
۱۵	<p>به دلیل اهمیتی که اسلام برای عقل و عقلانیت قائل است، جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد (۵/نمره) و عناصر اساطیری و مشرکانهٔ آن‌ها را نپذیرفت. (۵/نمره) (ص: ۱۰۱)</p>						۱	
۱۶	<p>در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست (۲۵/نمره) بلکه سکولار و دنیوی است (۲۵/نمره) و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. (۲۵/نمره) این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک و عرب و فارس تقسیم می‌کند. (۲۵/نمره) (ص: ۱۱۰)</p>						۱	
	موفق و پیروز باشید						جمع نمره	۲۰